

خبرنامه

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

سال اول، شماره چهارم، تیر ۱۳۸۹

دوشنبه ۷ تیر

گزارش

معین زاده: هر چیزی که با مرگ ارتباط پیدا کند امری پزشکی است. سخنران نخست همایش "علوم انسانی پزشکی" دکتر مهدی معین زاده بود که با موضوع "آیا امر غیرپزشکی هم وجود دارد؟" سخن گفت. وی در آغاز سخنانش به هدف برگزاری همایش "علوم انسانی پزشکی" اشاره کرد: قصد ما در اینجا فهم امر پزشکی است. فهم سبق وجودی بر دآوری دارد. دآوری در ادبیات ما به معنای خصوصیت هم به کار می رفته است، اما ما در اینجا با خصوصیت و انکار کاری نداریم.

این پژوهشگر تصریح کرد: ما در واقع در صدد تقرب به فهمی هستیم که مربوط به امر زیرین امور است یعنی آن معنایی که در معادل انگلیسی یا آلمانی واژه "فهم" وجود دارد.

وی سخنانش را با تکرار پرسش نخست خود پی گرفت و گفت: پرسش "آیا امر غیرپزشکی وجود دارد؟" استفهام انکاری است، یعنی ما می خواهیم بگوییم امر غیر پزشکی وجود ندارد.

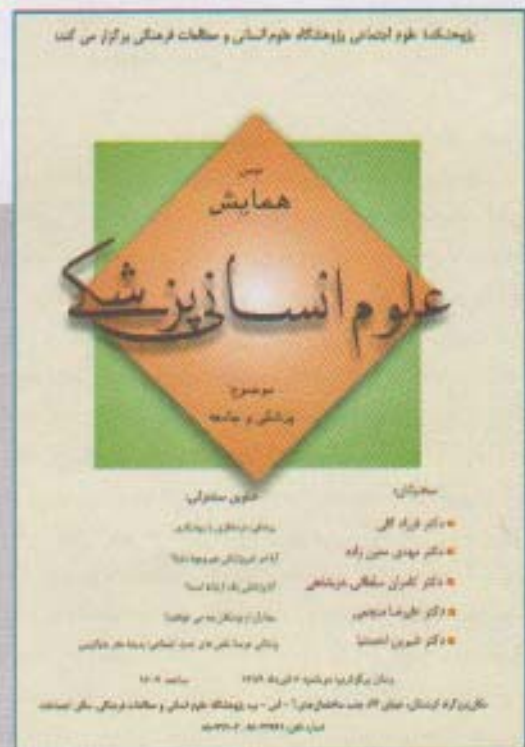
معین زاده در ادامه با اشاره به طبی سازی (Medicalization) خاطر نشان کرد: امور اجتماعی و فرهنگی، خالصاً و مخلصاً به امر پزشکی تبدیل شده اند به عنوان مثال زن بودن کافی است برای موضوع پزشکی بودن؛ به بیان دیگر همه اموری که به طور طبیعی برای زنان پیش می آیند می توانند متعلق پزشکی قرار گیرند.

وی طبی سازی را این گونه تعریف کرد: ورود پزشکی به حیطه هایی که عموماً پزشکی نبوده اند بلکه پزشکی شده اند طبی سازی است. حتی مرگ هم به امری پزشکی تبدیل شده است، اما چرا چنین است که همه چیز به امری پزشکی تبدیل شده است؟

فوکو در گزارشی که از بیمارستان ارائه می کند می گوید ایتم، گدایان، مجانین و کسانی که بیماری های لاعلاج داشته اند، و حتی گاه مجروحان و منحرفان را در یک جا جمع می کردند. این ترکیب ناهمگون در یک جا نشان دهنده این است که این افراد افراد حاشیه ای و مطرود جامعه بوده اند.

وی تصریح کرد: این امر نشان می دهد که یک سیستم کنترل اجتماعی وجود داشته که بر نمی تابیده است که کسانی که به هر جهت پس یا پیش از غایبه عمومی در حال حرکت باشند و موجب اختلال شوند نایفه و مجنون هر دو به یک میزان محل جامعه بوده اند بنابراین مرکزی ایجاد می شده تا بقیه با آسایش و عافیت بیشتر زندگی خود را بگذرانند.

معین زاده با تأکید بر اینکه این امر هنوز هم وجود دارد سخنانش را پی گرفت: همه حرف در اینجا این است که شهرمان زیبا و پاک باشد، چه از آشغال و چه از مجنون. فوکو همچنین می گوید روان پزشکی متولوگ است. عقل مدرن

دومین همایش "علوم انسانی پزشکی" با اشاره به تعامل پزشکی با جامعه معتقد است که پزشکی در همه لحظات و آنات زندگی انسان ها حضور پیدا کرده است و تاری جوهرهای مبتنی بر یک رابطه انسانی است.

به گزارش خبرنگار مهر، دومین همایش "علوم انسانی پزشکی" با موضوع "پزشکی و جامعه"، صبح روز دوشنبه، هفتم تیر ماه، از سوی پژوهشگاه علوم اجتماعی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی و با همکاری گروه جامعه شناسی پزشکی انجمن جامعه شناسی ایران برگزار شد.

در آغاز این نشست که در محل پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی برگزار می شد، دکتر غیرضیا متجمی، دبیر این همایش با اشاره به این پرسش که پزشکی به عنوان یک گفتمان چه تأثیری بر جامعه دارد گفت: از یک سو ماگر به تعامل پزشکی با جامعه دقت کنیم می بینیم که پزشکی در همه لحظات و آنات ما حضور پیدا کرده است. از سوی دیگر، رابطه پزشکی و جامعه را می توان از دو منظر نگریست و مجموعه سخنرانی های این همایش حول یکی از این دو نگاه است. جوهره پزشکی بر یک رابطه انسانی میان پزشک و بیمار مبنی است. پزشکی همواره بر تعاملی انسانی استوار بوده است و بنابراین پزشکی در جوهره خودش وجهی هرمنوتیکی نیز دارد. از این دو پزشکی جنبه اجتماعی قوی ای دارد.

نقد نامه بررسی و تحلیل
بخشی از آثار و مآخذ فرسی رشته زبان و ادبیات
فارسی دانشگاهها
مؤلفه: حبیب‌الله زاری و مهدی سعیدی
ناشر: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
طبع: نشر دانش پژوهی
ناشر چاپ: مجله استپنا/زنگ
تیراژ: ۵۰۰ نسخه
چاپ اول: ۱۳۸۵
پایه و صفحه: نشر نگاه
میدان: ۵۰۰
رفه: انتشار: ۸۸-۱۲
به: ۲۵۰۰ تومان

ناباروری به مراکز درمان ناباروری مراجعه می‌کنند این در حالی است که برخی تصور می‌کنند امر باروری امری خصوصی است حال آنکه به نظر می‌رسد باروری و تولید مثل با مجموعه‌های پیچیده از شعائر و باورهای اجتماعی در هم تنیده شده است و بنابراین چیزی که قرار بود تنها امری خصوصی باشد به عرصه عمومی کشیده شده است.

احمدنیا سپس با تأکید بر اهمیت مسئله رحم جایگزین و چند رشته‌ای بودن آن، افزود: مسائل حقوقی، شرعی و مذهبی، جامعه‌شناختی و روان‌شناختی از جمله مسائلی است که باید در این رابطه مورد توجه قرار بگیرند. بنابراین این موضوع فقط مربوط به حوزه عمل پزشکان نیست. در بحث رحم جایگزین دو نوع عمده را می‌توان مورد بررسی قرار داد که یکی مربوط به موارد تجاری آن و دیگری مربوط به موارد انسان‌دوستانه و دیگر خواهانه است. این جامعه‌شناس همچنین به انتقاداتی که به ویژه فمینیست‌ها بر این موضوع وارد می‌کنند اشاره کرد و گفت: طرفداران حقوق زنان مخالف این مسئله هستند و می‌گویند این موضوع نوعی استثمار زنان محسوب می‌شود. آن‌ها می‌گویند تنها زمانی که نیاز مادی دارند حاضر به انجام این کار و اجاره دادن رحم خود می‌شوند. از سوی دیگر تبعات حقوقی، اخلاقی، روان‌شناختی و جامعه‌شناختی را نیز باید در این باره در نظر گرفت. مدرس دانشگاه علوم پزشکی اصفهان: علم پزشکی باید مسئول سلامت باشد نه مسئول بیماری

دکتر فرزاد گلی به عنوان دیگر سخنران همایش "علوم انسانی پزشکی" به موضوع "پزشکی: درمانگری یا روشنگری" پرداخت. وی بحث خود را با این سؤال آغاز کرد که آیا یک پزشک تنها باید به خواسته بیمار پاسخ دهد یا خودش باید تشخیص دهد که چه کند؟ وی افزود: البته گزینه سومی هم هست. بیمار شکایتی دارد و پزشک به نحوی از انحاء می‌کوشد به خواسته بیمار پاسخ دهد اما خواسته‌ها هر روز در حال افزایشند. عمده کاری که در پزشکی انجام می‌شود پیرامون ارزش‌های کلرکردی است یعنی پزشکان می‌خواهند عملکرد اجتماعی را ایفاء کنند و فرصت حیات را افزایش دهند. مدرس دانشگاه علوم پزشکی اصفهان با طرح این سؤال که آیا ما پزشکان باید به فرد کمک کنیم که به بلوغ اخلاقی، رفتاری و اجتماعی هم برسد یا ما در قبال بیماران چنین مسئولیتی نداریم، گفت: اگر دقت کنیم خواهیم دید آنجایی که کار پزشکی تمام شده و بیمار مرده است، بستگان و نزدیکان فرد انبوهی از هزینه‌ها را صرف کرده‌اند. بنابراین آیا ما نباید روشنگری می‌کردیم؟ در حالی که تنها برای آنکه چند در صد طول مدت حیات فرد را افزایش دهیم هزینه‌های بسیاری را به نزدیکان فرد تحمیل مشکلات بسیاری برای آنها ایجاد کرده‌ایم. گلی در ادامه گفت: سازگاری‌ای که ما در پزشکی پیشنهاد می‌کنیم به هیچ

تعریفی از عقلانیت داده است که هرکس در دایره آن ننگجد لاجرم مجنون تلقی می‌شود که این بخشی از کنترل اجتماعی محسوب می‌شود. به بیان دیگر اگر شما مطابق با معیارهای رایج عمل نکنید مجنون خواهید بود. وی خاطر نشان کرد: دلیل فلسفی نری هم هست که سبب شده همه مسائل پزشکی شوند. به نظر من اینکه مرگ وارد حوزه پزشکی می‌شود سبب شده است که همه چیز پزشکی شود. هر چیزی که با مرگ ارتباط پیدا کند و مرگ را موضوع خودش قرار دهد می‌تواند امری پزشکی هم باشد. بنابراین هر معرفتی که مرگ را موضوع اصلی یا یکی از موضوعات خودش قرار دهد تمام زندگی ما را تحت سیطره خودش قرار می‌دهد چرا که هیچ چیزی نیست که ما به اندازه مرگ با آن مواجه باشیم.

مسائل حقوقی و شرعی رحم جایگزین باید مورد توجه قرار گیرند. دکتر شیرین احمدنیا دومین سخنران همایش "علوم انسانی پزشکی" بود که با موضوع "پزشکی عرصه نقشه‌های جدید اجتماعی؛ پدیده مادر-جانشینی" سخنرانی کرد.

وی در آغاز سخنان خود با اشاره به اینکه بدن به عرصه تعامل پزشکان و جامعه‌شناسان تبدیل شده است، گفت: هم اکنون بدن عرصه مداخلات تکنولوژیک نیز هست. از سوی دیگر جامعه‌شناسی بدن حوزه نوینی در عرصه مطالعات جامعه‌شناسی پزشکی است چرا که بدن محل تجلی ارزشهای اجتماعی نیز هست.

عضو هیئت علمی دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه علامه طباطبائی افزود: یکی از این مداخلات، در عرصه تولید مثل و باروری تحقق یافته است که رحم جایگزین یا پدیده مادر جانشینی است. آنتونی گینز در این باره سخن گفته و این پدیده را این گونه بیان کرده که در آن یک زن قبول می‌کند سلول تخم در رحم او کارگزار گناشته شود تا بعد از تولد کودک به پدر و مادر اصلی تعلق بگیرد. وی یادآور شد: مادری از اساسی‌ترین جنبه‌های زندگی زنان در سراسر دنیاست. اما زمانی که ناتوان از فرزند آوری باشند دچار شوک بزرگی می‌شوند و به عنوان زنان شکست خورده، عاری از زنانگی در نظر گرفته می‌شوند. مشکل ناباروری که رو به رشد هم هست سبب شده شیوه‌های نوین به شیوه‌ای که زنان را از انگ ناباروری برهاند بیش از پیش مورد توجه قرار بگیرند. به همین دلیل است که برخی روشها که نامحسوس هم هستند همچون بحث رحم اجاره‌ای پذیرفته می‌شوند.

مدیر گروه جامعه‌شناسی پزشکی انجمن جامعه‌شناسی ایران در ادامه با اشاره به اینکه ناباروری یکی از دلایل اصلی اختلالات روانی زوج‌هاست، گفت: راه‌حل‌های سنتی اولیه برای حل مشکل ناباروری شامل مشاوره و بحث‌های پزشکی است.

وی با بیان اینکه در حال حاضر در ایران حدود ۲۵ مرکز درمان ناباروری وجود دارد یادآور شد: در حال حاضر به دلایلی تعداد کمی از زوج‌های

فقدان‌نامه روان‌شناسی
 بررسی و تحلیل بخشی از آثار و مآخذ درسی رشته
 روان‌شناسی دانشگاهها
 به‌کوشش دکتر عباس غلامانی، پژوهشگر و دکتر علی‌اکبر رحمتی
 دانش پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
 مدیر نشر دانش پژوهش
 ناشر چاپ: مجید اسماعیلزاد
 طراح جلد: مجید اکبری کبی - لهری جانا انصاری
 ویراستار: زهرا بهرامی
 آسویختن: حسین مقبیه
 حرفه‌نگار و معمار: لهر حسن خیرتی
 چاپ: ۱۳۸۹
 تیراژ: ۵۰۰ نسخه
 چاپ و صحافی: پردیس دفتر - ردف: تهران: ۶۸۶۳
 پنا: ۲۵۰۰ تهر

شده است و حدود ۱۱ مورد است تنها یک مورد به ارتباطات مربوط است، اما به سایر مسائل مثل امور فرهنگی توجه نشده است. بنابراین حداقل الگوهای درسی نژادی مورد نیاز است تا در نتیجه آن‌ها پزشکی به امری انسانی تبدیل شود. نهاد پزشکی در حال ایجاد تصور بیماری در جامعه است.

دکتر علیرضا منجمی، آخرین سخنران دومین همایش "علوم انسانی پزشکی" بود که درباره این موضوع سخن گفت که "بیماران از پزشکان چه می‌خواهند؟". وی گفت: بسیار دیدیم که بیماری با نتیجه یک آزمایش به پزشک مراجعه می‌کند و نگران است که می‌تواند اعدادی که در آن وجود دارد غیر طبیعی باشد. یعنی گویی که بیماران در پی آزمایش یا تجویز یک داروی مشخصند.

دبیر همایش "علوم انسانی پزشکی" تصریح کرد: اگر بیماران را همچون مشتری ببینیم آیا این امر با هدف پزشکی که حفظ و ارتقای سلامت و بازگرداندن سلامت به فرد است مغایرت نخواهد داشت؟

منجمی در ادامه با اشاره به اینکه هر دانشجوی پزشکی وقتی با علایم یک بیماری آشنا می‌شود احساس می‌کند که علایم آن بیماری در وی نیز در حال بروز است، که به این پدیده نشانگان دانشجوی پزشکی می‌گویند سخنانش را پی گرفتند به گمان من علائم این بیماری آن در جامعه در حال رخ دادن است. یعنی نهاد پزشکی با این فرض که می‌خواهد سلامت جامعه را ارتقا دهد در رسانه‌های جمعی بیماری‌های مختلف را توصیف می‌کند ولی این در نهایت باعث ایجاد تصور بیماری در جامعه می‌شود. بنابراین به نظر می‌رسد که ما همه افراد جامعه را به دانشجوی پزشکی تبدیل کرده‌ایم که با هر بیماری‌ای که آشنا می‌شوند فکر می‌کنند نشانه‌های آن را دارند، وی خاطر نشان کرد: آشنایی با تظاهرات یک بیماری، ادراک ما از بدنمان را دچار تغییر می‌کند. به همین دلیل است که فرد به پزشک مراجعه می‌کند و علاوه بر توصیف بیماری، راه درمان خودش را هم ارائه می‌کند. نتیجه این شرایط هم این است که افراد دچار اضطراب سالم بودن می‌شوند و این سبب ناخوشی آنها می‌شود.

دبیر همایش "علوم انسانی پزشکی" در پایان سخنان خود گفت: به جای آنکه پزشکان پیوسته تشخیص، درمان و پیگیری را انجام دهند، این بیماران هستند که چنین می‌کنند. پزشکان باید تلاش کنند این اضطراب را از مراجعه‌کنندگان بگیرند بنابراین کاری که پزشکان باید انجام دهند این است که سلامت را به جامعه بازگردانند نه اینکه به بازی فرد به عنوان یک بیمار تن بدهند.

وجه سترگاری پیش‌رونده نیست، بلکه در بهترین شرایط نگهدارنده است. در بهترین شرایط فرد نمی‌میرد، اما آفتی به بیمار نشان داده نمی‌شود. در واقع در اینجا انسان دیده نمی‌شود و آنچه که هست انسان نیست، بلکه تنها ششیمی از انسان است.

وی یادآور شد: پزشکی‌ای که ما الان می‌شناسیم مسئول سلامت نیست بلکه مسئول بیماری است چرا که پزشکی باید موضوع را در زمینه و بستر آن ببیند، در حالی که هم اکنون چنین نمی‌کند. اگر سلامت تنها قابل حصول در عرصه زیستی نباشد بلکه در یک شبکه زیستی، روانی و اجتماعی قابل تحصیل باشد آنگاه باید گفت من پزشک علاوه بر آنکه مسئول خواسته‌ها و نیازهای بیمارم هستم باید آن‌ها را بازماند نیز کنم.

این مدرس دانشگاه در پایان با اشاره به اینکه نظام‌ها پس از مدتی برخلاف کارکرد اصلی خود عمل می‌کنند، تأکید کرد: باید با انتقاد از نظام‌های ایدئولوژیک که در اینجا نظام پزشکی است کوشید که آن‌ها را به جایگاه اصلی خود بازگرداند.

پزشکی نیازمند ارتباط است.

دکتر کامران ستمانی، عربشاهی که با موضوع "آیا پزشکی یک ارتباط است؟" سخن می‌گفت با اشاره به اینکه پزشکی به عنوان یک علم با بسیاری چیزهای دیگر ارتباط دارد به بحث رفتارهای اجتماعی پرداخت و گفت: رفتارهای اجتماعی، مجموعه‌ای از رفتارهای هدفمند مرتبط با یکدیگر و متناسب با وضعیت موجودند که آموختنی بوده و تحت کنترل فرد هستند. رفتارهای اجتماعی برخلاف سایر رفتارها که اتفاقی و غیر عمدی هستند، هدف‌دارند. وی در ادامه این پرسش را مطرح کرد که چرا ما ارتباط برقرار می‌کنیم و افزود: هر کسی از ارتباط هدفی دارد. ما همین مسئله را در پزشکی هم داریم. در این گونه ارتباطات ما هم فرستنده‌ایم و هم گیرنده. وی سپس با اشاره به تقویت‌کننده‌ها در ارتباطات گفت: ما همیشه در برخورد با بیمار از تقویت‌کننده‌ها استفاده می‌کنیم که البته ارتباطات غیرکلامی هم در اینجا بسیار اهمیت دارند. در واقع در تماس میان دو نفر یک سوم معنی اجتماعی از راه کلام و دو سوم آن به صورت غیرکلامی است.

عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی ابراهیم تصریح کرد: آمار نشان می‌دهد که بسیاری از پزشکان دغدغه کشف علت بیماری را ندارند، از طرف دیگر پزشک اجازه حرف زدن به بیمار را نمی‌دهد. همچنین آموزش به بیمار وجود ندارد. پژوهش‌ها نشان می‌دهند که پزشکان یک نهم آنچه را که خود فکر می‌کنند به بیماران توضیح می‌دهند.

وی افزود: یکی از دلایل مراجعه بیماران به پزشکان مختلف همین فقدان مفاهیم است. پنجاه درصد بیماران که به ملاقات پزشک می‌روند اگر نقصانی در ارتباطشان با پزشک وجود داشته باشد سوجه پزشک را انجام نمی‌دهند و این یعنی پنجاه درصد داروهایی که ما مصرف می‌کنیم بی‌فایده است. ستمانی در پایان خاطر نشان کرد: در صلاحیت‌هایی که برای پزشکان تعریف

ایران، کلام و فلسفه (۳)
 دکتر حسین خاتم‌آبادی، دکتر حمید مصدق‌میری
 دانشیار، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
 مدیر نشر: ناصر زحرفر
 ناشر: انتشارات مجد اسمعیلی-ایران
 مؤلفان: حسین خاتم‌آبادی، حمید مصدق‌میری
 چاپ و صحافی: پارس داتک
 چاپ اول: ۱۳۸۹
 تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه
 ردیف انتشار: ۸-۸۹
 بهار ۱۳۹۰، تهران

سخنرانی‌ها و همایش‌های برگزار شده:

پژوهشکده علوم اجتماعی

عوامل موثر در استحکام خانواده
 دوشنبه ۸۹/۳/۲۴
 دکتر بیوک محمدی

گروه علم و دین

مروری بر قرائت‌های واقع‌گرایانه و ضد
 واقع‌گرایانه از علم دینی
 سه‌شنبه ۸۹/۳/۲۵
 آقای سید محمدتقی ابطحی

مرکز تحقیقات امام علی (ع)

سیره و شخصیت امیرالمؤمنین (علیه السلام)
 چهارشنبه ۸۹/۴/۲
 آیت‌الله ابوالقاسم خزعلی

پژوهشکده علوم اجتماعی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی با همکاری گروه جامعه‌شناسی پزشکی انجمن جامعه‌شناسی ایران

دومین همایش علوم انسانی پزشکی با موضوع
 پزشکی و جامعه
 دوشنبه ۸۹/۴/۷
 سخنرانان:

دکتر شیرین احمدنیا، انجمن جامعه‌شناسی ایران،
 عنوان سخنرانی: پزشکی عرصه نقش‌های جدید
 اجتماعی: پدیده مایکرو جانشینی

دکتر کامران سلطانی عربشاهی، دانشگاه
 علوم پزشکی ایران، عنوان سخنرانی: آیا
 پزشکی یک ارتباط است؟

دکتر فرزاد گلی، دانشگاه علوم پزشکی
 اصفهان، عنوان سخنرانی: پزشکی؛
 درعانگری یا روشنگری

دکتر مهدی معین‌زاده، پژوهشگاه علوم
 انسانی و مطالعات فرهنگی، عنوان سخنرانی:
 آیا امر غیر پزشکی هم وجود دارد؟
 دکتر علیرضا منجمی، پژوهشگاه علوم
 انسانی و مطالعات فرهنگی، عنوان سخنرانی:
 بیماران از پزشکان چه می‌خواهند؟

گروه علم و دین

بررسی چالش نظریه تکامل در رابطه علم و
 دین (اسلام و مسیحیت)
 سه‌شنبه ۸۹/۴/۸
 دکتر حمیدرضا آیت‌اللهی

گروه پژوهشی جامعه و امنیت

گزارش پژوهشی: طرح تحقیقاتی: امنیت
 جامعه‌ای؛ معنا، مفاهیم، مولفه‌ها و نظریه‌ها
 سه‌شنبه ۸۹/۴/۱۵
 دکتر قدیر نصری

گروه فلسفه دین پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی با

همکاری انجمن فلسفه دین ایران

درس گفتارهایی در فلسفه دین با موضوع
 الهیات و مسئله شر (۲)
 چهارشنبه ۸۹/۴/۲۳
 نشست اول

دکتر عبدالله نصری: مسئله شر در تفکر
 علامه محمدتقی جعفری
 دکتر سیدصدرالدین طاهری: شرور در
 فلسفه ابن سینا
 نشست دوم

دکتر قاسم پورحسن: مسئله شر در حکمت
 اشراق و سهروردی
 دکتر عباس یزدانی: نظریه ریچارد سوئین
 برن در فلسفه شر
 قاطمه احمدی: حل مسئله شر در اندیشه
 آیت‌الله جوادی آملی

پژوهشکده علوم اجتماعی

تنوع فرهنگی در سبیری روسیه
 شنبه ۸۹/۴/۲۶
 آقای دکتر الک والادیمیریویچ گوزینسوف

پژوهشکده علوم اجتماعی

نگاه کوتاه به شمنیسم در روسیه: دیدار
 با شمن
 دوشنبه ۸۹/۴/۲۸
 دکتر سید جواد میری

از شمار دو چشم یک تن کم

درگذشت استاد بی‌شمار و ایران‌شناس سرگرم دکتر عنایت‌الله رضا - مشاور عالی علمی پژوهشگاه - را به خاندان فرهنگ‌پرور معظم له، به‌ویژه فرزندان
 شایسته و برادر ارجمندشان جناب پروفیسور فضل‌الله رضا و نیز به همه اصحاب اندیشه و قلم تسلیت عرض می‌کنیم و با تمام وجود خود را در این
 مصیبت عظیم شریک و سهیم می‌دانیم.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

تاریخ ادبیات قرن بیستم روسیه
 تاریخچه - چارواک کریم منیرالمشیر، دانشگاه تهران
 انتشار: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
 مدیر نشر: ناصر زنجانی
 زیر نظر: مرضیه پوریان استاد دانشگاه تهران
 ناشر: چاپخانه جدید معاصر واقع
 در باغ چمن اقمق، تهران
 اجراء: انجمن خاندان
 چاپ: تیرماه ۱۳۸۹
 تیراژ: ۲۰۰۰ نسخه
 چاپ و صحافی: نشر حد
 قیمت: انتشار ۳۵-۸۸
 پست: ۲۵۵۰۰۰ تهران

گزارش از نشست علمی طرح تحقیقاتی «امنیت جامعه‌های؛ معنا، مضمون و نظریه‌ها»

شماره ۱۵ تیر

در پژوهش حاضر ضمن تشریح و نقد نظریه‌های غربی، در صدد طرح مسئله‌های غیرغربی هستیم و قصد آن داریم آورده‌ها و کاستی‌های متون غربی در تحلیل معضلات جهان غیر غربی به ویژه کشور ایران را واریسی کنیم.

گروه پژوهشی جامعه و امنیت

در تاریخ ۸۹/۴/۲۷ پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی مراسم یادبود دکتر عنایت الله رضا را با حضور خانواده مرحوم و جمعی از اساتید برگزار کرد. در این مراسم آقای دکتر ناصر تکمیل همایون، اولین سخنران مراسم، گفتند: "رضا در فرهنگ خودی ریشه دارد". او ویژگی‌های برجسته دکتر رضا را ناشی از تعصب، شجاعت در بیان اشتباهات، شک در تمام مسائل و چرا گفتن به همه چیز، برشمرد.

سخنران دوم آقای دکتر محمدتقی راشد محصل گفتند، تسلط استاد رضا روی مسائل فرهنگی و زبانی ایران، بویژه کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز در کمتر پژوهشگر ایرانی دیده می‌شود.

سخنران بعدی دکتر محسن خلیجی، در خصوص تحقیقات تاریخی استاد رضا و کتاب "آذربایجان و ارمن" او سخن گفت، اینکه عنایت الله رضا در این کتاب نشان می‌دهد که چقدر به تمامیت ارضی کشورش علاقه دارد.

رضا با قلم و فکر خود وحدت و تمامیت ارضی کشور را حفظ کرد. دکتر علم الهدی در خصوص سجایای اخلاقی استاد رضا گفت: "در جلسات معنوی که در خدمت استاد رضا بودم، چیزی که از او آموختم، ادب و گفتار و رفتار، تواضع در علم و به راحتی ندانستن خود را ابراز کردن بود".

آقای سعید فیروزآبادی دیگر سخنران مراسم اضافه کردند که: "رضا دریجه‌ای را به بخش ایران‌شناسی باز کرد، بخشی که بسیار وسیع و گسترده است". در این مراسم، همچنین پیام تسلیت سید کاظم موسوی بجنوردی، رئیس مرکز دائرة المعارف بزرگ اسلامی، و متن تسلیت احمد سمعی گیلانی خوانده شد.

مراسمی در تاریخ ۸۹/۴/۲۳ به مناسبت ۱۳ رجب، روز تولد حضرت علی (ع) و روز پدر در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی برگزار شد، در این مراسم آیت‌الله ابوالقاسم خزعلی در خصوص سیره و شخصیت امیرالمؤمنین (علیه السلام) سخنانی بیان کردند. سپس گروه تواسیح برنامه خود را اجرا کردند و در آخر، هدایایی به آقایان حاضر در جلسه اهداء شد.

گروه پژوهشی جامعه و امنیت در تاریخ ۱۵ تیر ماه ۱۳۸۹ نشست علمی از گزارش پژوهشی طرح تحقیقاتی با عنوان «امنیت جامعه‌های؛ معنا، مضمون و نظریه‌ها» را برگزار کرد. این پژوهش توسط جناب آقای دکتر قدیر نصیری اجرا و ارائه شده است. لازم به ذکر است که طرح جامع مطالعات امنیت اجتماعی در فاز اول تحقیقات خود به مباحث نظری می‌پردازد. برای جامعیت پرداخت در تحقیقات مباحث نظری مقوله امنیت جامعه، سه منبع اصلی را در سه طرح تحقیقاتی مدنظر قرار داده و به آن پرداخته‌اند؛ منبع اول: اسلام که با اجرای طرح تحقیقاتی «امنیت اجتماعی از دیدگاه اسلام» دیدگاه‌های اسلام را در مورد امنیت جامعه به دست خواهیم آورد. دومین منبع: جهان معاصر به ویژه جهان پیشرفته است که تحقیق حاضر به آن می‌پردازد. منبع سوم: تاریخ ملی ایران است که طرح تحقیقاتی «تحلیل جامعه شناختی امنیت در ایران با تاکید بر رویکرد تاریخی» این مقوله را برای ما شناسایی خواهد کرد.

چکیده گزارش پژوهشی

در پژوهش حاضر آنچه در پی فهم و تفسیر آن هستیم، مقوله امنیت جامعه‌ای (Societal Security) است که در زبان فارسی به معادل‌های گوناگونی (مانند امنیت اجتماعی شده، امنیت اجتماعی، امنیت جامعه‌گانی و امنیت اجتماعی) ترجمه شده است.

برای ایضاح ابعاد و ارکان نظری امنیت جامعه‌ای، بهتر است با تجزیه این مفهوم به دقایق مشخص‌تر، خاستگاه و مرجع و مقصد آن را به شرح زیر تبیین نماییم:

۱- مرجع امنیت جامعه‌ای

گروه‌های اجتماعی، مرجع امنیت جامعه‌ای هستند.

۲- منبع نامی جامعه‌ای

دومین پرسش در پرداخت نظری امنیت جامعه‌ای این است که گروه اجتماعی به عنوان مرجع امنیت جامعه‌ای در مقابل چه چیزی یا کدام نیرویی احساس مخاطره می‌کند.

۳- ابزارهای امنیت / نامی جامعه‌ای

سومین پرسش این است که ابزار تهدید/ تمهید امنیت جامعه‌ای کدامند؟ آیا ابزارهای معطوف به امنیت جامعه‌ای با ابزارهای مورد بحث در امنیت فردی مشابهت‌هایی دارد یا نه؟

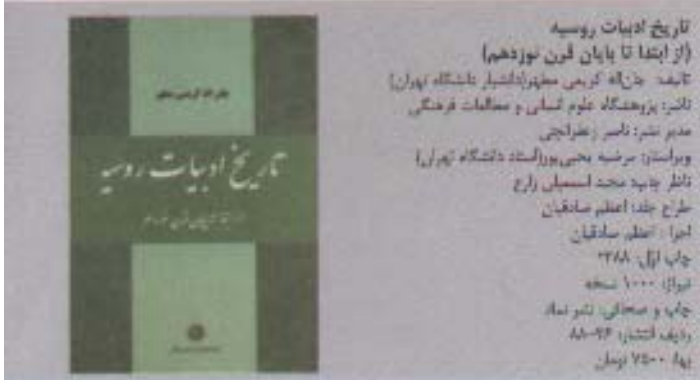
۴- سطوح و مراتب امنیت جامعه‌ای

امنیت جامعه‌ای مانند امنیت فردی و ملی، مرتبی دارد. اولین مرتبه امنیت جامعه‌ای، بقا و موجودیت گروه است.

دومین سطح یا مرحله بالاتر امنیت گروه، سبک زندگی است.

اما والاترین سطح امنیت جامعه‌ای هنگامی است که گروه بتواند به «طراحی سیاست زندگی» بپردازد.

در مرحله رهایی و زیبایی‌شناسی نه دغدغه بقا مطرح است و نه انتخاب سبک زندگی اهمیت تعیین‌کننده‌ای دارد، بلکه اعضای گروه می‌پذیرند که تنوع یک ارزش است و تکامل اجتماعی فقط بر پرتو پذیرش کثرت و عبور و پرهیز از خطرینی دیگران میسر است.

تاریخ ادبیات روسیه
 (از ابتدا تا پایان قرن نوزدهم)
 تألیف: زهره کریمی مطهرآبادشیر دانشگاه تهران
 ناشر: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
 مدیر نشر: ناصر زعفرانی
 ویراستار: مرضیه محبی پوراستاد دانشگاه تهران
 ناظر چاپ: مجتهد اسمعیلی رابع
 طرح جلد: اعظم صادقیان
 اجرا: اعظم صادقیان
 چاپ اول: ۱۳۸۸
 تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه
 چاپ و صحافی: نشر نما
 رایف، انتشارات: ۶۶-۸۵
 ۲۵۰۰ تومان

گزارشی از دومین نشست الهیات و مسئله شر

چهارشنبه ۲۳ تیر

اشاره: در دومین نشست الهیات و مسئله شر که از سوی گروه فلسفه دین و انجمن فلسفه دین پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی برگزار شد سخنرانان به تبیین مسئله شر از دیدگاه های اسلامی و غربی پرداختند گزارش ذیل حاصلی از سخنرانی های این نشست است. در این نشست دکتر عبدالله نصری به بررسی مسئله شر در تفکر علامه محمد تقی جعفری پرداخت. پس از آن دکتر سید صدرالدین طاهری شرور در فلسفه ابن سینا را بررسی کرد. در ادامه دکتر قاسم پورحسن مسئله شر در حکمت اشراق و سهروردی و دکتر عباس بزدانی نظریه ریچارد سوئین برن در فلسفه شر را بررسی نمودند در پایان سرکار خانم فاطمه احمدی حل مسئله شر در اندیشه آیت الله جوادی املی را تبیین کرد.

دکتر عبدالله نصری، عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبائی، نخستین سخنران این نشست بود که سعی نمود مسئله شر را بر اساس دیدگاه های علامه محمد تقی جعفری مورد بحث و بررسی قرار دهد. دکتر نصری بر این باور است که علامه جعفری مسئله شر را بر اساس مسئله حیات تبیین می کند و بر این اساس بسیاری از مباحث را نمی توان با استدلال محض مورد بررسی قرار داد. مسئله شر نیز این گونه است و باید دید علاوه بر استدلال از نقطه نظر افتخار نیز می توان این موضوع را بررسی کرد یا نه. لذا در اینجا مسئله معنای زندگی نیز مطرح می شود. بحث معنای زندگی از دهه ۴۰ برای ایشان مهم بود و ایشان لاقول سه اثر مهم در این زمینه نگاشته است. در بحث عدل الهی نیز علامه جعفری سؤال را ریشه یابی می کند و به این مسئله می پردازد که آیا طرح پرسش همه انسان ها در این رابطه یکسان هست یا نه و آیا این مسئله به تفکر، ذهنیت و روحیات اشخاص ارتباط دارد یا ندارد. علامه در بحث عدل الهی و مسئله شر تفکر، ذهنیت و روحیات اشخاص را موثر می داند. مسئله شر برای ایشان سه ضلع خدا، انسان و جهان را شامل می شود. خداوند آفریدگار انسان و جهان است بنابراین این سؤال مطرح می شود که اگر خداوندی را که قادر مطلق و خالق انسان و جهان است در نظر بگیریم چرا شرور را از بین نمی برد. در فسخ دوم یعنی جهان این بحث مطرح می شود که شرور را چگونه باید تغییر کرد. در مورد ضلع سوم یعنی انسان مسئله در دو بعد مورد نظر قرار می گیرد یکی شریاهی که مربوط به خود انسان است مثل معلولیتی که انسان می تواند به آن مبتلا شود و دیگری خود انسان منتظر است که می خواهد به تجزیه و تحلیل بیرازد بنابراین انسان خودش درباره مسئله شر پرسش می کند می گوید به این پرسش پاسخ دهند مهم ترین نکته در اینجا این است که ما چه تصویری از خدا داریم. علامه همواره روی این نکته تأکید می کرد که مشکل بسیاری از متفکران غربی این است که تفسیر درستی از خدا ندارند. نکته مهم در اینجا این است که در مسئله شرور هیچ گونه غرض ورزی در کار نبوده است.

دکتر سید صدرالدین طاهری، عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبائی، دیگر سخنران این نشست بود که شر را از دیدگاه شیخ الرئیس ابن سینا مورد بحث قرار داد. دکتر طاهری عتب مورد استنادش را در موضوع "شرور در فلسفه ابن سینا" را فصل ششم از مقاله نهم الهیات شفا دانست و در این باره گفت: ابن سینا از این مسئله ذیل عنوان عنایت الهی بحث می کند وی سپس تذکر می دهد که مسئله شر مربوطاً به عالم ماده است چرا که ما نسبت به عالم غیر ماده دیدگاهی نداریم. به نظر ابن سینا مسئله شر در جایی مطرح می شود که عالم قوه باشد یعنی چیزی استعداد رفتن به هر یک از دو طرف مقابل ممکن را داشته باشد و گرنه اگر چیزی وجود مطلق باشد مسئله شر مطرح نخواهد شد. ابن سینا به دو نوع شر وجودی و شر عدمی اشاره می کند. تأیید بودن شر عدمی است و فرد فقط درک می کند که بینایی ندارد، اما در شر وجودی مثل شریک بد دو چیز درک می شود یکی وجود شریک و دیگری بد بودن یک شریک. از نظر ابن سینا کوری صورت خیر ندارد که وی آن را شر عدمی بالذات می داند اما شرور عدمی

خدا و دین در جهان پيامبرين
 مؤلف: دويد ري گريش
 ترجمه: محمدرضا ايتيادي
 ناشر: پژوهشگاه علوم انساني و مطالعات فرهنگي
 سير نشر: ناصر انتظامي
 ناظر چاپ: محمد اسماعيل زرع
 طرح و ابروي: هدايتم جادوگران
 جروفنگار: صفحه‌آرا، شيرين مومنين گمزي
 لمبو: خول: مسرا مشيني
 چاپ اول: ۱۳۸۰ چاپ دوم: ۱۳۸۵
 تيراژ: ۱۰۰۰ نسخه
 چاپ و سنجالي: فرسود
 رديف انتشارات: ۸۸-۶
 بهار ۱۳۸۰ تهران

وجود دارد مثل ندانستن فلسفه حساب یا هندسه که در واقع نفی کمالات انبوی محسوب می شود. این سینا می گوید منظور ما در واقع عدمهایی است که در طبیعت ملحوظ می شود و اگر چیزی شامل آن شود آن چیز تنگ می شود. از سوی دیگر شری که متوجه اشخاص می شود اقلی است و این اقلی بودن به این معناست که اولاً افرادی که دچار شر می شوند تعداد کمی دارند و در ثانی این شر در فرد هم اقلی است، اما این سینا بر این نکته نیز تأکید می کند که وجود شر ضروری و ناگزیر است مثلاً آتش که می تواند شر باشد سبب بسیاری از امور خیر نیز می شود، بنابراین از نظر این سینا نمی توان عالمی بدون شر در نظر گرفت.

دکتر قاسم پورحسن، عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبائی، سومین سخنران نشست الهیات و مسئله شر بود که درباره "مسئله شر در حکمت اشرافی و سهروردی" سخنرانی کرد. وی تیز سخنانش را با اشاره به کتاب تلویحات سهروردی آغاز کرد و گفت: این کتاب ۴ فصل دارد که با عنوان "مورد" است که در ۱۲۰ صفحه نگاهشده شده است. در مورد الثالث، سهروردی درباره تعریف شر بحث می کند و تعریف این سینا را طرح می کند. وی سپس تقسیمات ۵ گانه در فلسفه اسلامی در این باره را طرح می کند. نکته سوم درباره حیوانات و مسئله شر و نکته چهارم درباره امکان و عدم در مسئله شر است. سهروردی همچنین از بحث تضاد و شر سخن می گوید و سپس شر را در شخص می داند و نه در نوع. نکته دیگر این است که سهروردی شر را از ممکنات می داند. وی معتقد است که شر وجود دارد، اما به آن می گوید شر جزئی که در واقع شر کثیر و ناگزیر است و ما نمی توانیم آن را از بین ببریم. سهروردی در پرتونامه در فصل هشتم و نهم نیز از شر بحث می کند و به موضوع قضا و قدر و خیر و شر می پردازد و این اشکال این سینا در شفا و پاسخ وی را می آورد و این سؤال را طرح می کند که چرا خداوند شر را در عالم قرار داده است. نکته دیگر که باید مورد توجه داد نظام احسن عالم است که سهروردی می گوید کامل تر از این عالم ممکن نبوده است. سهروردی در حکمه الاشراف کوشیده است همه آراء درباره شر را مورد بحث قرار دهد. فارابی و ابن سینا تذکری را درباره مسئله شر طرح کرده اند. بدین گونه که آیا شر واقعا توهم است فارابی در تعلیقات و ابن سینا در شفا عنوان می کنند که هر کس قائل به این باشد که شر توهم و پندار محض است این امر خودش شر است. سهروردی در حکمه الاشراف جانب شر جزئی را می گیرد. وی مسئله عدم ذات و عدم کمال را که دو شرط مهم در نگاه نیستی انگارانه به شر است رها می کند و به شر جزئی می پردازد. من معتقدم که سهروردی نخستین فیلسوفی است که در حوزه فلسفه اسلامی برای مسئله شر دلیل قیاسی مطرح می کند همچنین در دیدگاه سهروردی مسئله شر بر سه رکن استوار است. رکن نخست احسن بودن نظام عالم است. رکن دوم ملازمه شرور و خیرات است که سهروردی آن را می پذیرد، اما آن را در درون شر جزئی و شر قلیل قرار می دهد و شر را لازمه ظلمت و حرکت عنوان می کند. رکن سوم هم مساویت خیر شر با یگدیگر است.

آخرین سخنران این نشست دکتر عباس یزدانی عضو هیئت علمی دانشگاه زنجان بود که به "نظریه ریچارد سوئین برن در فلسفه شر" پرداخت. دکتر یزدانی با اشاره به اینکه فیلسوفان دین شر را به دو دسته شرور اخلاقی و

شرور طبیعی تقسیم کرده اند، گفت: برخی فیلسوفان دین می گویند وجود شر با وجود خداوند به لحاظ منطقی سازگار نیست اما تقریر مهم دیگر مسئله شر، تقریری علیه وجود خداوند است. این افراد بر این باورند که مدعیات ادیان وحدانی با توجه به وجود شرور در عالم پذیرفتنی نیست یعنی بر خلاف تقریر نخست که مشکل منطقی محسوب می شد در اینجا نمی توان نیینی خرد پذیر را مطرح کرد. نکته مهم دیگر این است که در یک تقسیم بندی کلی پاسخ های خداپاوران به مسئله شر به دو دسته تقسیم می شود دسته ای از پاسخ ها صرفاً دفاعیه هستند و دسته دیگر در حقیقت نظریه دادپاورانه هستند یعنی می خواهند بگویند چه دلیلی وجود دارد که شرور در جهان وجود دارند. بنابراین ما دو دسته پاسخ به مسئله شر داریم که سوئین برن پاسخ دوم را طرح می کند. این فیلسوف معاصر انگلیسی نگرش مخالفان دادپاوری را رد می کند و معتقد است که فقدان دادپاوری شر می تواند دلیلی علیه وجود خداوند محسوب شود. سوئین برن در کتاب "مشیت الهی و مسئله شر" خود بر این باور است که خدا جهان را به خاطر اهداف و اغراض بسیار متعالی آفریده است که برخی از آن ها تاکنون محقق شده و برخی در حال تحقق است و برخی در آینده متحقق خواهد شد. برخی از این اهداف نیک متوجه همه افراد است که سوئین برن آن را مشیت عام الهی می نامد و برخی متوجه افراد خاصی است که وی آن را مشیت خاص خداوند می نامد. وی با طرح این پرسش سوئین برن که چرا خداوند بعضی از اغراض متعالی خود را به تأخیر می اندازد گفت: شر موجود در این دنیا برای رسیدن به برخی از این اهداف و اغراض خداوند ضروری است و این اهداف و اغراض آنقدر خوب هستند که بر این شرور می چربند. یزدانی با اشاره به اینکه محور تئودسیه سوئین برن بر اختیار استوار است خاطر نشان کرد: این شرور در جهان احتمالاً در جهت تأمین خیر بزرگتری است اما این سؤال مطرح می شود که این امر چگونه مطرح است. سوئین برن در کتاب "وجود خداوند" می گوید: اگر خداوند به طور معمول در گزینش های ما دخالت می کرد در این صورت ما مسئولیتی در قبال جهان و اعمال خود نداشتیم.

فاطمه احمدی آخرین سخنران این نشست که با موضوع "حل مسئله شر در اندیشه ایت الله جوادی آملی" سخنرانی کرد. وی گفت: استاد جوادی آملی با رویکردی مبتنی بر عقل و وحی به مسئله شر می پردازد و راهکاری بر عدمی بودن شرور و احسن بودن نظام هستی ارائه می کند. وی در ابتدا به عدمی بودن شر می پردازد و چهار وجه مشترک دیدگاه تحسین گرایانه ارسطو درباره شر را مطرح می کند و در نهایت با اتکا به حکمت مشاء عدمی بودن شر را مورد بحث قرار می دهد. وی ادامه داد: بدی ها از طرف خداوند نیست و به انسان بر می گردد در واقع انسان ها با سوء اختیار خود سبب این شرور می شوند. دلیل دیگر استاد جوادی آملی این است که مسئله عدمی بودن شر یک مسئله قطعی تلقی شده است، اما ایشان در نهایت بر این نظر است که شر معدوم به ذات و موجود بالعرض است. این پژوهشگر فلسفه در ادعای راهکار نظام احسن پرداخت و گفت: این مسئله به این معناست که خداوند را نشاید که نظام احسن نیافریده باشد این راهکار با سه رویکرد قرآنی، عرفانی و برهانی در آثار استاد جوادی آملی مطرح شده است.

معرفی گروه پژوهشی جامعه و امنیت

مراکز آموزشی و پژوهشی متعددی وابسته به مراجع تصمیم‌گیری و دستگاه‌های اجرایی گوناگون در زمینه امنیت جامعه در کشور وجود دارند، لیکن به نظر می‌رسد که آنها به دو دلیل در جهت پر کردن خلاء تحقیقات علمی در این زمینه نمی‌توانند عملکرد مناسبی داشته باشند.

الف- ماهیت پژوهش‌های مراکز فوق، کاربردی و مقطعی و تولیدکننده روش است و بنابراین کمتر به تحقیقات پایه که تولیدکننده علم است، معطوف می‌شود. در حالی‌که هدف اصلی این گروه ایجاد بستر علمی برای مقوله امنیت جامعه در سطح کشور است.

ب- حتی پژوهش‌های کاربردی که توسط مراکز فوق انجام می‌شود، به دلیل وابستگی این مراکز به یکی از ارکان اجرایی، مقبولیت علمی ندارد بنابراین لازم است پژوهش‌های بنیادی و کاربردی مهم توسط نهاد یا نهادهای مستقل آکادمیک و پژوهشی انجام شود.

با عنایت به توضیحات و ضرورت‌هایی که بخشی از آنها بیان شد و همچنین با توجه به کمبود مطالعات علمی در این زمینه، «گروه پژوهشی جامعه و امنیت» توسط جناب آقای مینایی تأسیس و با مدیریت ایشان فعالیت‌های گروه از سال ۱۳۷۶ با احساس مسئولیت در قبال موضوع مهم امنیت جامعه و بهره‌گیری از جمعی از پژوهشگران و مدیران اجرایی که تجربه و دانش لازم در حوزه مزبور را داشته‌اند در «پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی» آغاز گردید. این گروه تلاش کرده تا به سهم خود به بسط دانش نظری و عملی امنیت جامعه‌ای بپردازد تا بتواند موضوع امنیت جامعه را در جایگاه مناسب خود در ایران قرار دهد و از این طریق، به کاهش برخی معضلات و مسائل ناشی از تهدیدات و آسیب‌های امنیت جامعه کمک کند. به همین منظور، این گروه «طرح جامع مطالعات امنیت اجتماعی» را به عنوان طرحی ملی پیشنهاد و پس از سیر مراحل تصویب آن را در دست اجرا دارد.

آشنائی با طرح جامع مطالعات امنیت اجتماعی

برای انجام این طرح ملی سه فاز طراحی و در هر فاز، مجموعه‌ای از اقدامات و پژوهش‌ها مشخص شده است.

- فاز اول: بررسی نظری و روش شناختی امنیت اجتماعی
فاز دوم: بررسی وضعیت امنیت اجتماعی در ایران
فاز سوم: سیاست‌سازی
- فعالیت‌های انجام شده، یا در حال انجام برای اجرای طرح جامع مطالعات امنیت اجتماعی
- الف- اجرای ۷ پروژه تحقیقاتی با عناوین
- ۱- امنیت جامعه‌ای: مفاهیم، مولفه‌ها و نظریه‌ها
 - ۲- بررسی پیامدهای فرهنگی اجتماعی کاربرد اینترنت بر امنیت اجتماعی در ایران و ارائه راهبرد مناسب
 - ۳- تحلیل بحران‌های مؤثر بر امنیت اجتماعی ایران از سال ۱۳۶۷ تا ۱۳۸۶ - عوامل، روند‌ها و تجربه‌ها
 - ۴- فرهنگ اصطلاحات امنیت
 - ۵- تحلیل جامعه شناختی امنیت در ایران با تأکید بر رویکرد تاریخی
 - ۶- امنیت اجتماعی از دیدگاه اسلام
 - ۷- ترجمه مقالات خارجی:
 - «ترجمان جامعه و امنیت» جلد ۱- مترجم: آقای علی‌رضا طب
 - «ترجمان جامعه و امنیت» جلد ۲- مترجم: عسگر قهرمانپور
 - «مقدمه‌ای بر جامعه‌شناسی امنیت» مترجمان: محمدعلی قاسمی - محمدرضا آهنی
 - ب- مجموعه مقالات تالیفی با عنوان «پژوهش‌نامه امنیت اجتماعی» - جلد اول: مبانی و مسائل امنیت اجتماعی؛ روپکردی ایرانی»
 - ج- راپاننازی پایگاه اطلاع‌رسانی گروه به آدرس www.csss.ir
- زهره نوانی لوامانی

فراخوان مقاله برای یادنامه استاد فقید دکتر محمد خوانساری

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی در نظر دارد به مناسبت و عقارب با یکمین سال درگذشت استاد فقید شادروان دکتر محمد خوانساری (در اسفند ماه ۱۳۸۹)، یادنامه‌ای حاوی سه بخش به شرح زیر فراهم و منتشر کند:

- ۱- شرح احوال و مراتب علمی و آثار استاد.
- ۲- مقالاتی که در زمان حیات استاد و با پس از درگذشت ایشان درباره معظم‌له توسط دوستان، همکاران و شاگردان ایشان نگاشته و رتائیه‌هایی که در بزرگداشت ایشان سروده شده است.
- ۳- مجموعه مقالات ارزنده استاد که طی قریب به ۵۰ سال در مجلات نشریات مختلف به صورت پراکنده نگاشته شده و بعضی از آنها متأسفانه ناشناخته مانده است.

از استادان ارجمند دانشگاه‌ها و مراکز علمی و ادبی - به‌ویژه همکاران آن شادروان در دانشگاه تهران و فرهنگستان زبان و ادب فارسی و ... و نیز شاگردان قدیم و جدید استاد و سایر علاقه‌مندان دعوت می‌شود مقالات و رتائیه‌های خود را به آدرس پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، پژوهشکده علوم اجتماعی، به‌عنوان احمد کثیری ارسال فرمایند و اگر احیاناً مقاله یا نوشته‌ای از استاد فقید سراغ دارند که احتمال می‌دهند ناشناخته مانده است احتیاطاً با ذکر عنوان و محل چاپ آن یادآور شوند باشد که به همت سروران ارجمند، مجموعه زیننده‌ای که شایسته منزلت والای آن بزرگمرد دانشی است فراهم و منتشر گردد.

با توجه به محدودیت فرصت برای گردآوری و تنظیم و نیویب و فراهم آوردن مقدمات چاپ این یادنامه، اظهار عنایت هر چه سریع‌تر استادان و سروران ارجمند در ارسال مقالات و نوشته‌های خود (حداکثر تا پایان مرداد ۸۹) موجب مزید امتنان است.

گزارش عملکرد و فعالیت‌های پژوهشکده ادبیات در گفتگو با دکتر رادفر، رئیس پژوهشکده ادبیات:

جمع بندی و مصوبات

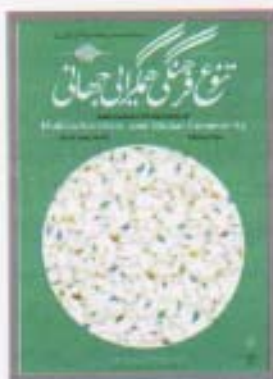
- ۱- دو جلد از طرح شش جلدی قرآن و مثنوی به سرپرستی آقای دکتر میرزامحمد چاپ شده و جلد سوم آن در حال تهیه و چاپ است و بقیه هم در دو سه سال آینده آماده و چاپ خواهد شد.
- ۲- سه جلد از طرح تذکره زنان خیرات حسان به سرپرستی دکتر رادفر، و همکاری دکتر لسانی فشارکی و خانم ریاب صادقی اسکویی، و تایپ خانم امرایی زاده تا پایان سال جاری خاتمه می‌یابد.
- ۳- طرح خانم دکتر کراچی، «تاریخ ادبیات ایران»، در مدت دو سال و نیم اجرا خواهد شد. (تقریباً ۷ ماه است که شروع شده است).
- ۴- طرح بیست جلدی «الایران و الایران» توسط آقای دکتر آل قیس در حال انجام است و تاکنون ۹ جلد آن چاپ شده است.
- ۵- طرح گروهی «معجم اقوال عرفانی» به سرپرستی آقای دکتر عبدالحسین فرزند و همکاری دکتر طیبیان، تا شش ماه آینده تمام خواهد شد.
- ۶- طرح «تصاویر شعری» توسط خانم دکتر صارمی که در حال اجرا بود با بازتنسگی ایشان فعلاً تعطیل شده است.

- ۱- طرح بیست جلدی سینه تبریز به سرپرستی آقای دکتر رادفر، تا پایان سال جاری انجام خواهد شد. آقای دکتر رادفر برای تنظیم و تبلیغ سینه تبریز با آقای زعفرانچی برنامه ریزی کرده‌اند و جلد اول آن حروفچینی شده و در حال نمونه خوانی است.
- ۲- طرح هشت جلدی خاورشناسان که چهار جلد آن به چاپ رسیده است، تا دو سال دیگر به سرپرستی دکتر فیروزآبادی و همکاران ایشان خاتمه خواهد یافت.
- ۳- جلد اول فرهنگ تاریخی زبان فارسی، به سرپرستی آقای دکتر پورنمداریان بزودی چاپ خواهد شد.
- ۴- موافقت با به کارگیری دانشجویان مستعد، از طریق آزمون و مصاحبه، در پژوهشکده ادبیات.
- ۵- تصویب pdf کردن تمام کتب و مقاله‌های پژوهشکده ادبیات.
- ۶- موافقت با ادامه و تسریع اجرای طرح «زندگی نامه شاعران» به سرپرستی دکتر رادفر، در ۵ جلد برنامه‌ریزی شده است که تا پایان سال ۱۳۹۰ به اتمام برسد.
- ۷- مقرر شده است تا سال آینده دو مجله ادبی با عناوین «فصل نامه ادب پارسی» و «مجله علمی ترویجی» (احتمالاً همان فرهنگ) راه اندازی و منتشر شود.

گزارش: شهرام اصغری

با حضور بیش از سی کشور جهان:

همایش بین المللی "تنوع فرهنگی، همگرایی جهانی" برگزار می‌شود

اسلام: چالش‌های نو، افق‌های تازه

- ۱- اسلام و چالش‌های انسان معاصر
- ۲- اسلام و سایر ادیان
- ۳- اسلام، زن و خانواده
- ۴- اسلام، سنت یا مدرنیسم
- ۵- اسلام و احیای تفکر دینی
- ۶- اسلام، معنویت، اخلاق و شریعت

ایران: آرمان‌ها و واقعیت‌ها

- ۱- ایران، حکومت دینی و چالش‌های جهانی
- ۲- ایران در خاورمیانه
- ۳- ایران و نسل جوان
- ۴- ایران پس از انقلاب اسلامی
- ۵- ایران و اقلیت‌های دینی و فرهنگی در آن

کارگاه‌های دانشجویی:

کارگاه‌های دانشجویی مختص جوانان شرکت‌کننده در همایش از کشورهای مختلف، که پیش‌بینی می‌شود یکی از موثرترین بخش‌های برنامه باشد، در قالب چهار کارگاه زیر برگزار می‌گردد:

- ۱- کارگاه نقد و تحلیل شبکه‌های خبری بین‌المللی
- ۲- کارگاه بحث و مباحثه گروهی با موضوع اسلام، زن و خانواده
- ۳- کارگاه نقد فیلم با موضوع سینما و قداست
- ۴- کارگاه داستان نویسی با موضوع حیات دینی

همایش بین‌المللی تنوع فرهنگی، جامعه جهانی با شمار واگرایی تا همگرایی از سوی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی و با مشارکت سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران از دوم تا پنجم مردادماه برگزار می‌شود. دوپست نظر از دانشجویان و اساتید ایرانی و بیش از صد نفر از اساتید و دانشجویان خارجی از بیش از ۳۰ کشور مختلف که در زمینه‌های متنوع مرتبط با مطالعات فرهنگی، روابط بین‌الملل، شرق‌شناسی، مطالعات اسلام و خاورمیانه، ایران‌شناسی و فرهنگ و ادب فارسی فعالیت می‌کنند در این همایش شرکت خواهند کرد. بیش از ۱۷۰ چکیده مقاله خارجی به دبیرخانه همایش ارسال شده که بعد از بررسی کمیته علمی تعدادی از این مقالات برای ارائه در همایش انتخاب گردید. این افراد از بیش از ۳۰ کشور مختلف دنیا گرد هم خواهند آمد از جمله: ایالات متحده آمریکا، انگلیس، مالزی، اندونزی، چین، ژاپن، فیلیپین، کانادا، بنفارس، دانمارک، مقدونیه، یونان، ایتالیا، لیتوانی، هلند، نروژ، نپال، اسلوانی، اوکراین، ترکیه، هند، بنگلادش، پاکستان، بحرین، عراق، ازبکستان، قزاقستان، استرالیا، بحرین، غنا، برزیل، توگو، مکزیک و افغانستان.

محورهای همایش:

مطالعات فرهنگی

- ۱- تنوع فرهنگی و صلح جهانی
- ۲- آسیا: واگرایی یا همگرایی فرهنگ‌ها
- ۳- رسانه، ارتباطات و تعاملات فرهنگی
- ۴- دین، جهانی شدن و اخلاق جهانی
- ۵- هویت ملی، همگرایی قوامی
- ۶- حوزه فرهنگی نوزاد و همگرایی آسیایی

علاقتمندان جهت اطلاعات بیشتر به سایت www.mcgc.ir مراجعه کنند.

گل و گیاه
 در ادبیات منظوم فارسی تا ابتدای دوره مغل
 مؤلف: غلامحسین رستگار
 نشر: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
 مدیر نشر: ناصر رستگار
 ناشر چاپ: مجید اسمعیل زارع
 طرح و آجران چاد: سعید کریمی
 چاپ اول: ۱۳۷۲
 چاپ دوم: ۱۳۸۹
 تیراژ: ۵۰۰ نسخه
 جلد و صحیفه: پردیس دانش
 زینب: نشر: ۸۸-۶۷
 بهاد: ۱۰۰۰۰ تومان

فراخوان مقاله فصلنامه تحقیقات زنان

به استحضار می‌رساند، گروه بررسی مسائل زنان در نظر دارد دومین شماره از فصلنامه تحقیقات زنان (در شرف علمی - پژوهشی) پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی را پایان تابستان ۱۳۸۹ منتشر نماید. از صاحب‌نظران، دانشجویان و علاقه‌مندان دعوت می‌شود تا در موضوعات پیشنهادی با نگارش مقالات علمی در این امر مشارکت نمایند.

● مهلت ارسال چکیده مقاله ۸۹/۵/۱۵ است.
 ● مهلت ارسال اصل مقاله ۸۹/۶/۱۵ می‌باشد بدیهی است پس از این

تاریخ مقالات پذیرفته نخواهد شد.

- مقالات باید حداقل ۲۰ و حداکثر ۴۰ صفحه باشد.
- مقالات با قلم لوتوس ۱۴، ۲۶ سطری در کاغذ A۴ به صورت تایپ شده همراه با دیسکت ارسال شود.
- مقالات پس از داوری ارزیابی شده و گروه بررسی مسائل زنان در رد یا قبول مقاله آزاد است و مقالاتی که پذیرفته نشود مشمول حق الزحمه نخواهند بود.

تهران: بزرگراه کردستان، خیابان ۴۴ جنب آاس.پ، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، کدپستی ۱۴۳۲۴، صندوق پستی ۶۴۱۹-۱۴۱۵۵، تلفکس: ۸۸۰۳۵۴۵۷ و E-mail: womendep@ihcs.ac.ir

گزارش

ملاقات آقای غسان الکلاس رایزن فرهنگی جمهوری سوریه با ریاست پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی در تاریخ ۸۹/۴/۹ در محل پژوهشگاه، حوزه ریاست

- علمی کشور سوریه
- برگزاری کارگاه مشترک در زمینه‌های علوم انسانی در دو کشور
 - تبادل دانشجو و استاد
 - برگزاری دوره‌های مشترک آموزشی
 - ایجاد کرسی‌های آموزش زبان و ادبیات عرب و فارسی در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی دو کشور
 - برگزاری سفرهای علمی کوتاه‌مدت دانشجویان دو کشور به نحو متقابل
 - انجام طرح‌های پژوهشی مشترک و بررسی زمینه‌های پژوهشی برای انجام طرح‌های مشترک
 - تهیه مقدمات لازم برای انجام فرصت‌های مطالعاتی دانشجویان دو کشور

درخاتمه ریاست محترم پژوهشگاه ضمن استماع درخواست‌های رایزن فرهنگی سوریه از ایشان به‌خاطر پیش‌گامی در برقراری رابطه علمی-فرهنگی با این پژوهشگاه تشکر کرد و خواستار توسعه مناسبات فرهنگی و علمی میان دو کشور شد. ایشان ضمن توضیح تاریخچه تأسیس پژوهشگاه پیشنهادات ارائه شده را تصدیق کردند و بر امکان حضور علما و دانشمندان سوریه در سخنرانی‌های علمی و تخصصی پژوهشگاه که قرار است روزانه در حوزه‌های مختلف برگزار شود، تأکید ورزیدند.

این ملاقات بنا به درخواست آقای غسان الکلاس رایزن فرهنگی جمهوری سوریه در معیت مدیر روابط عمومی و مترجم سفارت سوریه صورت گرفت. در این نشست علاوه بر ریاست محترم پژوهشگاه آقای دکتر حمیدرضا آبت‌اللهی، معاون محترم پژوهشی آقای دکتر شهرام یوسفی‌فر، مدیر دفتر همکاری‌های علمی و روابط بین‌المللی آقای دکتر فرزین بانکی و مدیر محترم گروه عربی آقای دکتر قیس آل‌قیس حضور داشتند. گفتگوها در محیطی صمیمانه و برادرانه در دفتر کار ریاست محترم پژوهشگاه انجام و کتاب‌هایی به رسم یادبود اهدا شد و پس از آن بخش‌های مختلف پژوهشگاه و کتابخانه مورد بازدید این هیئت قرار گرفت. آقای امیرفریار مدیر کتابخانه پژوهشگاه به تفصیل درباره کتابخانه و مخزن آن توضیحاتی ارائه کردند که مورد استقبال قرار گرفت.

- در این گفتگوها آقای غسان الکلاس رایزن فرهنگی سوریه ضمن تمجید از فعالیت‌های اختصاصی پژوهشگاه در زمینه علوم انسانی درخواست‌های خود را به این شرح مطرح کردند:
- تبادل اطلاعات علمی و فرهنگی میان دو کشور
 - همکاری بین رشته‌های تخصصی دو کشور
 - برگزاری همایش‌های مشترک
 - انجام طرح‌های مشترک ترجمه
 - تأسیس مجله تخصصی مشترک در زمینه علوم انسانی یا یکی از مراکز

چهارشنبه ۹ تیر

دین پژوهی
روز سه شنبه ۱۳۸۵
ترجمه: بهمانی، خرمشاهی
ناشر: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
میر شایسته زهرانی
ناظر چاپ: سعید اسماعیلیزاد
امری: هانا عجمی - کوروش
چاپ اول: ۱۳۷۳
چاپ نهم: ۱۳۷۵
چاپ سیزدهم: ۱۳۸۵
تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه
چاپ و صحافی: نسو نما
ردیف انتشار: ۳۶-۴۵
شاب: ۹۶۴-۱۳۰۱-۱۲۰۱

سه شنبه ۸ تیر

بررسی چالش‌های نظریه تکامل در رابطه علم و دین (اسلام و مسیحیت)

چالش این دین معرفی کردند؛ فرضیه‌ای که نمی‌تواند چندان در اسلام مؤثر باشد. ایشان در ادامه، برخی از دانشمندان ملحد غربی را برشمردند که در راه نفی دین و خدا از فرضیه تکامل بهره برداند و در این زمینه به ریچارد داوکینز و آثارش اشاره کردند؛ که البته پاسخ‌هایی از سوی علامه طباطبایی و سایر بزرگان به دنبال داشته است.

سخنران این نشست، علی‌رغم اینکه مسئله تکامل را در ایران، مسئله‌ای مهجور دانستند؛ اما تلاش‌های پرثمر بزرگانی چون آیت‌الله مشکینی را مهم و حائز اهمیت قلمداد کردند.

چالش با بحث اخلاق

دکتر آیت‌اللهی، به دلیل بهره‌گیری مسلمانان از دین به عنوان سرچشمه مسائل اخلاقی، در این زمینه مشکل چندان برای مسلمانان متصور نشدند و نوک پیکان را به سمت غرب و مسیحیت چرخاندند.

ایشان مبنای خوبی و بدی در غرب را نه دین، بلکه اخلاق معرفی و همین امر را بستری برای سوءاستفاده‌های فراوان قلمداد کردند و در این رابطه گفتند:

اخلاقیات صهیونیسم مسیحی، یکی از این سوءاستفاده‌ها است. اینان چون قدرت مطلقه را از صفات بارز خداوند می‌دانند؛ مسیحی خوب را فردی در نظر می‌گیرند که قدرت مطلق در روی زمین باشد؛ بدین ترتیب، اخلاق تکاملی مبتنی بر ارزش قدرت شکل می‌گیرد.

ایشان در انتهای بیانات خود ضمن مهم قلمداد کردن مسئله تکامل، ضرورت تفسیر این فرضیه از طریق قرآن را بسیار با ارزش و راه درست مواجهه با آن دانستند.

خدا بهره گرفته‌اند از کتاب‌های آفریدگار جهان (آیت‌الله مکارم شیرازی) قرآن و اسرار آفرینش (آیت‌الله سبحانی) و جهان آفرینش (آیت‌الله نوری همدانی)؛ که در دهه ۱۳۴۰ منتشر شد، یاد کردند. وی در ادامه با کنار هم قراردادن برهان نظم و سایر برهان‌ها، از جمله برهان صدیقین، برهان حدیث، برهان امکان وجود و برهان حرکت، و نیز با مطرح کردن مصداق‌هایی از پرتوفاکنی کم‌سو و ناچیز برهان نظم در مقایسه با سایر برهان‌ها در دین اسلام، اثبات وجود خدا را خیلی تحت تأثیر این برهان ندانستند که با ابطال آن خیلی به اعتقادات مسلمانان وارد شود.

چالش با بحث خلقت انسان

دکتر آیت‌اللهی در بخش دیگری از صحبت‌های خود توجه حاضران را به حلقه مرکزی دین اسلام - یعنی توحید - و حلقه مرکزی دین مسیحیت - یعنی تجسد - جلب کردند و گفتند:

خلل در بحث خلقت انسان خیلی نمی‌تواند به اسلام که بر پایه توحید قرار داد، لطمه‌ای وارد کند؛ اما برای مسیحیت، وضع متفاوت است. اعتقاد یک مسیحی، اعتقاد به جریان تاریخی است؛ جریانی که انسان را به دلیل هیوما، گناه‌کار ذاتی می‌پندارد.

این استاد فلسفه، با طرح چنین مضامینی نتیجه گرفت که خدا از دیدگاه مسیحیان، خدای عشق و محبت است که در قالب حضرت مسیح (ع) به زمین می‌آید؛ رنج می‌کشد؛ و در نهایت به صلیب کشیده می‌شود تا گناه ذاتی و حتی گناهان بعدی انسان را نیز تطهیر کند.

دکتر آیت‌اللهی ضمن تبیین اجزای اصلی دین مسیحیت (گناه اولیه، هیوما، تجسد، زندگی رنج‌آور و نصلب)، فرضیه تکامل را بزرگ‌ترین

گروه علم و دین پژوهشگاه، در روز سه‌شنبه مورخ ۸/۱۴/۸۸، نشست را با عنوان «بررسی چالش‌های نظریه تکامل» برگزار کرد. سخنران این نشست، دکتر حمیدرضا آیت‌اللهی - رئیس پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی - بود.

همانطور که از عنوان سخنرانی برمی‌آید؛ دکتر آیت‌اللهی بدون هیچ حاشیه‌ای به سراغ نظریه تکامل داروین رفت و آن را یکی از فرضیه‌های مسئله‌ساز و همچنان زنده قلمداد کرد. ایشان قبل از هر چیز، سه چالش عمده فرضیه تکامل را به ترتیب زیر برشمرد:

۱. چالش با برهان نظم
۲. چالش با بحث خلقت انسان
۳. چالش با بحث اخلاق

ساختار متفاوت اسلام و مسیحیت از جمله تأکیدی بود که این استاد فلسفه با به میان کشیدن آن به تفاوت مواجهه اسلام و مسیحیت با فرضیه تکامل اشاره کردند.

چالش با برهان نظم
دکتر آیت‌اللهی، با اشاره به فراز و فرود برهان نظم در تاریخ، خاستگاه این برهان را الهیات طبیعی دانستند و سپس با توجه به تولد آن در قرن هفدهم و هجدهم، ظهور فرضیه تکامل را در قرن نوزدهم خط بطلانی بر حیات برهان نظم در غرب معرفی کردند.

ایشان سپس، ردپای مباحث مربوطه به برهان نظم در ایران را نیز در دهه ۴۰ شمسی ردیابی کردند و با معرفی مرحوم بازرگان به عنوان حلقه‌دار این جریان، اوج تلاش‌ها در این زمینه را معطوف به تبیین آموزه‌های دینی از طریق یافته‌های علمی دانستند و البته مدت این دوره را بسیار کوتاه قلمداد کردند.

دکتر آیت‌اللهی در ادامه، ضمن اشاره به اینکه برخی افراد ناخواسته از تئوریت علم برای اثبات

انتصابات

سر دبیر: افسر الملوک ملکی

هیئت تحریریه: دکتر علی رضا منجمی، ناصر زعفرانچی، حسین کوردزی، منوچهر دین پرست، اعظم صادقیان، شهرام اصغری، زهرا نوائی لوانانی، منیه اسفندیاری، فرزین بانکی
طراح و صفحه آرا: شهره خوری
ناظر چاپ: مجید اسماعیلی زارع

اعضای شورای خرید کتاب، مجلات، و محصولات الکترونیکی:

(حمیدرضا آیت اللهی، شهرام یوسفی فر، فرخ امیرفریار، فرزین بانکی، فرهاد زیویار، فرج آ. علی قنبری، ابوتراب سیاهپوش، ابوالقاسم رادفر، افسر الملوک ملکی، سیدرضا آقایی)

اعضای شورای مدیریت پرتال علوم انسانی:

(حمیدرضا آیت اللهی، شهرام یوسفی فر، فرخ امیرفریار، فرزین بانکی، فرهاد زیویار، فرج آ. علی قنبری، ابوالقاسم رادفر، محمد ایزدی، سید حسین سید حسینی، ناصر زعفرانچی، افسر الملوک ملکی، تبر آبادی، مصطفی عاصی، محمدرضا جوادی یگانه، عبدالرحمن حسینی فر، سید جواد صالحی، سید محسن میری، سید رضا آقایی)

انتصابات جدید

موسی نجفی، مسئول راه اندازی پژوهشکده انقلاب و تمدن اسلامی:

محمد حسن مقیمی، معاون مدیر امور اداری:

مرتضی جاویدکار، سرپرست حراست پژوهشگاه.

احکام معاونان سردبیری فصلنامه ها و ...

ردیف	نام	نام خانوادگی	حکم فرباشی	تاریخ
۱	قیس	آل قیس	معاون سردبیر فصلنامه افاق الحضاره	۸۸/۱۲/۲۷
۳	فاطمه	برائلو	معاون سردبیر فصلنامه سیاست پژوهی	۸۸/۱۲/۲۷
۲	سیاوش	تفضلی	مدیر داخلی فصلنامه منطق پژوهی	
۴	سید رضا	حسینی	مدیر داخلی فصلنامه زبان‌شناخت	
۵	حسن	زنده	معاون سردبیر فصلنامه تحقیقات تاریخی	۸۸/۱۲/۲۷
۶	امیر	صادقی	مدیر داخلی فصلنامه مطالعات و پژوهش های فلسفه دین	
۷	زهرا	صادقی	مدیر داخلی فصلنامه اقتصادپژوهی	
۸	مرگان	عسگری	مدیر داخلی فصلنامه ادب پارسی	
۹	مجاد	علم الهدی	معاون سردبیر فصلنامه اقتصادپژوهی	۸۸/۱۲/۲۷
۱۰	ناهید	فتحی	مدیر داخلی فصلنامه افاق الحضاره	
۱۱	سید فخرالدین	مؤیدی	مدیر داخلی فصلنامه پژوهش نامه علمی	
۱۲	بیوک	محمدی	معاون سردبیر فصلنامه مطالعات اجتماعی	۸۸/۱۲/۲۷
۱۳	علی	مرادخانی	معاون سردبیر فصلنامه غرب شناسی	۸۸/۱۲/۲۷
۱۴	مهدی	معین زاده	معاون سردبیر فصلنامه فلسفه علم	۸۸/۱۲/۲۷
۱۵	تریا	مکلون	معاون سردبیر فصلنامه تحقیقات زنان	۸۸/۱۲/۲۷
۱۶	لیدا	ملکی	مدیر داخلی فصلنامه تحقیقات تاریخی	
۱۷	سید	تاجی	معاون سردبیر فصلنامه تفکر و کودک	۸۸/۱۲/۲۷
۱۸	محسن	حیری	معاون سردبیر فصلنامه حکمت معاصر	۸۸/۱۲/۲۷
۱۹	فرزانه	وزوئی	معاون سردبیر فصلنامه زبان‌شناخت	۸۸/۱۲/۲۷
۲۰	قدرت آ...	قربلی	معاون سردبیر فصلنامه جستارها و پژوهش های علم و دین	۸۸/۱۲/۲۷
۲۱	مهديه	مظفری	مدیر داخلی فصلنامه تحقیقات زنان	۸۸/۱۲/۲۷
۲۲	نازین	صفوی مقدم	مدیر داخلی فصلنامه حکمت معاصر، غرب شناسی و جستارها و پژوهش های علم و دین	۸۸/۱۲/۲۷